

NOTAT

14. marts 2013

Hvornår skal solceller betragtes som fællesanlæg?

Aftalen om strategi for solcelleanlæg og øvrige små VE-anlæg af 15. november 2012 skelner mellem fælles solcelleanlæg og andre solcelleanlæg. Fælles solcelleanlæg afregnes således med en højere sats for el leveret til elnettet.

Den højere afregning til fælles solcelleanlæg skal give adgang til, at flere med fordel kan etablere solcelleanlæg med en effektgrænse, der svarer til deres fælles årlige elforbrug, uanset boligform.

Det er nødvendigt at definere fælles anlæg skarpt, da den højere sats ellers forventes at kunne medføre en stor ubudgetteret udbygning med store kommercielle anlæg. En sådan udvikling vil markant ændre de økonomiske forudsætninger for aftalen.

Af aftalen fremgår, at den højere sats gives til ”fælles anlæg, der ikke kan nettoafregne for andet end det fælles forbrug”. Dette uddybes i bemærkningerne til ændringsforslag af 13. december 2012 til 2. behandlingen af L 86:

”Ved fælles solcelleanlæg forstås eksempelvis et anlæg, som er ejet af en gruppe private borgere i forening, og som er dimensioneret efter disse ejeres private elforbrug, men hvor ejerne ikke aftager elektriciteten fra solcelleanlægget, som i stedet leveres til det kollektive elforsyningsnet. Hvis der er mange ejere, vil anlægget kunne komme over 400 kW. Det er klima-, energi- og bygningsministeren, som fastsætter eller træffer afgørelse om, hvilke anlægskategorier der kan få forhøjet pristillæg som fælles solcelleanlæg, jf. lovforslagets ændring af § 50, stk. 2. Ministeren vil således eksempelvis ud over regler om, hvor langt væk et sådant anlæg må være placeret i forhold til ejernes forbrugssteder, også kunne fastsætte regler om størrelsen af anlægget i forhold til hver enkelt ejers elforbrug. Sidstnævnte vil f.eks. kunne fastsættes skematisk til 4 kW, hvilket svarer til en almindelig husholdnings elforbrug. Er der tale om et fælles solcelleanlæg ejet af tre forbrugere, vil anlægget efter en sådan beregning maksimalt kunne have en effekt på 12 kW for at blive omfattet af bestemmelsen.

Ændringen muliggør, at f.eks. lejere i almennyttige boligforeninger får mulighed for at gå sammen om et ejerskab til et større solcelleanlæg, ligesom beboere i f.eks. landsbyer kan gå sammen om et sådant ejerskab.

Et andet eksempel på fælles solcelleanlæg er anlæg ejet af en almennyttig boligforening eller en andelsboligforening, der kun kan nettoafregne for lejer- eller andelsboligforeningens fælles forbrug. Her er anlægget »fælles« i den forstand, at disse lejere har glæde af, at fællesforbru-

get i foreningen til lys på fælles arealer, vaskeri og fælleshus osv. kan nettoafregne den elektricitet, som solcelleanlægget producerer.

Samtidig kan den overskydende elektricitet fra solcelleanlægget, som ikke bruges til fællesforbruget, afregnes til det forhøjede pristillæg, når det leveres endeligt til det kollektive elforsyningsnet. Sådanne anlæg kan også være over 400 kW.

Som det fremgår af eksemplerne, er bestemmelsen møntet på solcelleanlæg, som har tilknytning til private husholdninger. Derimod kan kommercielle anlæg, som ikke har denne tilknytning, ikke modtage den forhøjede støtte. I øvrigt henvises til, at det er ministeren, som kan træffe afgørelse om eller fastsætte nærmere regler om de krav, der skal være opfyldt, for at et solcelleanlæg kan betragtes som fælles, herunder afgrænsningen af, hvem der direkte eller indirekte kan eje solcelleanlægget og størrelsen af solcelleanlæggets installerede effekt i forhold til elforbrug.”

Dette notat søger at beskrive, hvordan ”fælles solcelleanlæg” kan afgrænses i lyset af ovenstående.

Ejerskab

I udtalelserne om fælles anlæg går det igen, at husstandes medejerskab i solceller skal fremmes som en mulighed for, at andre end parcelhusejere med egnede tage kan etablere solceller.

For at sikre en hensigtsmæssig organisering af de fælles solcelleanlæg bør det ikke forhindres, at husstandene etablerer solcellerne gennem et selskab, der ejes i fællesskab. Det samme vil være tilfældet i boligforeninger, hvor det vil være foreningen, der etablerer solceller på medlemmernes vegne.

Solcelleaftalens indhold omkring ligebehandling af fællesanlæg

Vedr. fællesanlæg fremgår det af solcelleaftalen, at:

- Fælles anlæg, der ikke kan nettoafregne for andet end fælles forbrug, får en midlertidig forhøjet afregningspris på 145 øre/kWh i 2013 i de første 10 år for etablerede anlæg. Der gennemføres en særlig informationskampagne målrettet disse anlæg.

Under afsnittet om revision af aftalen fremgår vedr. fællesanlæg:

- Hensigten med afregningsreglerne er at sikre ensartede økonomiske vilkår for anlæg, der kan nettoafregne og fælles anlæg. I forbindelse med revurderingen i 2015 vurderes det, om denne hensigt er opfyldt.

Det fremgår således af førstnævnte, at fælles anlæg kun er berettigede til den forhøjede afregningspris på 145 øre/kWh, hvis de ”ikke kan nettoafregne for andet end fælles forbrug”. På samme måde skelner afsnittet om revision af aftalen mellem ”anlæg, der kan nettoafregne” og ”fælles anlæg”.

I en situation, hvor fælles anlæg kan nettoafregne for andet end fælles forbrug, vil de ikke være omfattet af aftalens formulering af, hvilke anlæg der er berettigede til 145 øre/kWh.

Når aftalens hensigt er at sikre ensartede økonomiske vilkår for ”anlæg der kan nettoafregne” og ”fælles anlæg” indikerer det samtidig, at fælles anlæg ikke kan nettoafregne. Den forhøjede afregningspris på 145 øre/kWh kan derfor ses som en kompensation for, at de fælles anlæg ikke har samme mulighed for at nettoafregne som andre anlæg.

Landsbyer og andre grupper af husstande kan ikke nettoafregne et fælles forbrug, men skal, jf. udmeldingerne og lovbemærkningerne, fortsat have adgang til den forhøjede afregning. Et krav om tilslutning i en fælles installation kan dermed ikke bruges som afgrænsning af fælles solcelleanlæg.

Hvornår er et anlæg kommercielt?

Grænsen mellem kommercielle anlæg og fælles anlæg er ikke entydig. Store kommercielle solcelleanlæg i udlandet, der udelukkende producerer til elnettet, ejes ofte i fællesskab af flere investorer gennem et fælles selskab.

Hvis en række beboere i en landsby går sammen om at investere i et fælles solcelleanlæg, vil de være meget svære at skelne fra andre grupper af investorer, der i fællesskab ejer solceller.

Af bemærkningerne til L 86 fremgår, at bemyndigelsen til ministeren skal sikre, at den høje støtte alene gives til fælles solcelleanlæg, der er ejet af flere i forening, og hvor anlægget er dimensioneret efter ejernes forbrug. Der kan eksempelvis fastsættes regler om, hvor langt væk et anlæg må være placeret i forhold til ejernes forbrugssteder.

Særligt et afstandskrav kan medvirke til at fremme lokale projekter, hvor andelen i et fælles solcelleanlæg træder i stedet for etablering af individuelle solcelleanlæg i de enkelte husstande. Et afstandskrav vil samtidig medføre, at personer bosiddende på Sjælland ikke kan få andel i et fælles solcelleanlæg i Jylland, ligesom personer bosiddende uden for Danmark kun kan få andel i fælles solcelleanlæg, hvis de bor meget tæt på grænsen.

En grænse på maksimalt 2 km fra solcelleanlægget til andelshavernes bopæl vil sikre, at der bliver tale om lokalt placerede anlæg samtidig med, at der gives et rimeligt område til at finde egnede placeringer. Det vil hovedsageligt være beboere i centrum af de større byer, der kan få svært ved at finde frie arealer til solceller inden for 2 km. Her kan der dog fortsat være mulighed for i fællesskab at leje en egnet tagflade.

Størrelse

Hensigten med øget støtte til fælles anlæg frem for kommercielle anlæg er at fremme et folkeligt engagement, hvor mange kommer til at have deres egen energiproduktion. Et fælles anlæg i aftalens forstand kan derfor afgrænses ved, at hver medejer ikke må have større andel i anlægget, end hvad der svarer til dækning af det årlige elforbrug i en husstand.

Anlæg, der på årsbasis producerer væsentligt mere end ejerne bruger, kan med rette hævdes at være kommercielle anlæg.

For ikke at få en stor administrativ byrde med vurdering af de deltagende husstandes elforbrug kan det anbefales at lægge en fast grænse. Det gennemsnitlige elforbrug i en dansk husstand svarer på årsbasis til produktionen fra et optimalt placeret solcelleanlæg på 4 kW. Samtidig har det under den gamle solcelleordning været kritiseret, at grænsen på 6 kW var for lav for en række husstande. Her var der dog særligt tale om husstande med varmepumper, hvor det ekstra elforbrug typisk ligger om vinteren. Et sådant forbrug kunne regnskabsmæssigt dækkes med solceller på årsbaseret nettoafregning. Med timebaseret nettoafregning er det ikke aktuelt at forsyne varmepumper med strøm fra solceller, hvorfor et sådant ekstraforbrug

ikke bør indregnes i kapacitetsgrænsen for fælles anlæg, når målet er at opnå ligestilling med individuelle anlæg.

Helt konkret kan størrelsen på fælles anlæg derfor begrænses til 6 kW per husstand i et solcellelaug og 6 kW per husstand i en boligforening svarende til grænsen for individuelle husstande under den gamle solcelleordning.

For at opretholde forbindelsen til andelshaverens eget elforbrug, bør hver forbruger ikke samtidig kunne etablere individuelt solcelleanlæg og opnå forhøjet støtte til en andel i et fælles anlæg, ligesom hver forbruger ikke bør have adgang til forhøjet støtte til andele i mere end ét fælles anlæg.